

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

(INDEPENDENT LITHUANIA)

Kanados Lietuvių Kultūrinio Gyvenimo Žurnalas

Nr. 18 - 19 Montreal, Rugs. - Rugs. mėn., 1943 metų

Už išlaisvinimą Lietuvos! For Liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For Loyalty to Canada!
Už Santarvės Pergalę! For the Victory of the Allies!

Leidžia Kanados
Lietuvių Taryba
Montreale

Prenumerata metams:	Yearly Subscription Rates:
Kanadoje\$1.00	Canada.....\$1.00
Užsieny..... 1.50	Other countries..... 1.50

Radakcijos Antrašas

6634 Third Avenue,
Rosemount, Quebec.
Canada.

Redaktorius.....Jonas Yla.

* * * *

I VISUOMENĖ!

Nežiūrint, kaip namas yra tvirtai pastatytas, koks gražus jis būtų, vienok prieina laikas, kuomet reikalingas remontas, reikalingas namo sutvirtinimas.

Taip jau yra su kiekvienu gamtos padarimu, taip jau yra ir net su tobuliausiu šio pasaulio sutverimu - žmogumi.

Gerbiamoji ponė Aukštaitė, kuri buvo visa širdimi atsidavus šiam žurnalui, kurios aukščiausias troškimas jos gyvenime ir buvo - turėti nors vieną padarą, lietuviška laikraštį Kanadoje.

Gal būt, kad ji per daug, dėl to trūse, per daug dirbo ir sielojosi ir dėl to turėjo išklaudyti, liūdną daktaro sprendimą. Sprendimo, kurs aiškiai pasako: - jei dirbsi - tai mirsi.

Tik dėl šios, liūdnos : ležasties, šis vienintelis Kanados lietuvių leidinys, turėjo pereiti į kitas rankas.

Bėja, dalykai nėra taip blogi. Vienoj - kitoj laidoj, gal ir nepastebėsime jos proto gabumų, ar jos kruopštaus darbo, bet malonioji Kanados lietuvių rašytoja pailsės, sutiprės ir vėl grįš, prie jos taip numylėto darbo.

Redakcija.

PITTSBURGHO KONFERENCIJOS

Amerikos lietuvių suvažiavimas, kuriame dalyvavo ir keli kanadiečiai, praėjo, su nepaprastai pakelta nuotaika ir sustiprinta viltimi - matyt Lietuvą laisva ir nepriklausoma.

Suvažiavimas buvo gausus atstovais, Jungtinių Valstybių ir kitų kraštų augštais svečiais - pareigūnais ir laikraščių reporteriais.

Pittsburgho konferencija Amerikos lietuviams, o gal ir visos išeivijos lietuviams atvertė naują solidarumo lapą. Ten buvo aukšti dvasiškiečiai, advokatai, daktarai, profesoriai, redaktoriai, biznieriiai ir paprasti darbininkai. Pas visus reiškėsi viena bendra mintis - demokratiškas laisvėjimas šiame kare ir laisva nepriklausoma ir demokratiškie Lietuva.

Ten nebuvo kunigų, kurie niekintu sociolystus, ten nebuvo laisvamanių, kurie su pagaipa žiuretu į kunigus. Ten buvo tik lietuviai! Lietuviai, kurie užgirsta kiekvieną mūsų tėvų, brolių ir gesučių sudėjimą Lietuvoje, kurie nori savomis rankomis aprašioti zaisdas istremtiems Sibiro, ar į kitas vietas.

Ten jie miršta nuo nepakenčiamo klimato salygu ir nuo įvairių zaisdų: - "Jei netikit man, tai atvykit į mano namus ir pamatykit mano zaisduotą vyrą," pareiske p. Deveniene, Pittsburgho konferencijai.

Kaip pabaigė p. Deveniene - skaitą, apie lietuvių vargus ir kančias istremime, tai daug konferencijos dalyvių verke... Ir vis-gi prisieina gerai pagalvoti, kaip matai ne tik moteris ir "kietasirdzius" vyrus asorojancius.

Amerikos lietuviai, nėra šykstūs geriems darbams. Jie suaukojo virš šešiu tukstančiu doleriu. Amerikos Lietuviu Tarybos naudai. Jie išpirko paskolos bonu už \$175,000 vertes, vietoje. Jie pasižadejo išpirkti po \$10,000,000 bonu per kiekvieną vajų.

Vienu žodžiu, Amerikos lietuviai savo pareigą atliko. Jie įrodė, kad vienybeje, tikrai gludi galybe, kuria pastebėjo ne tik ten buvę senatoriai ir įvairių saliu diplomatai, bet ir Anglijos min. pirmininkas Winston Churchill, kuris savo telegramoje sveikindamas konferenciją, dar karta priminė, kad Jungtines tautos kovoją ir už mažų tautų laisvę.

Mes Kanados lietuviai, stebėdami mūsų tautiečių tuos didžius darbus, kuriuos sutartinai ir gražiai atliko Pittsburgho konferencija, džiaugiamės iš gilumos širdies. Didžiuojames jų nepaprastu pasiryžimu ir drąsa. Bet džiaugdamiės tuo istoriniu įvikiu, sykiu turime prisipažinti, kad pas kanadiečius nėra tokiu dar sklandumo, koks turėtų būti.

Mes turime suorganizuoti, tokiais pat pamatais, Kanados lietuvių tarybą, kaip ir Amerikiečiai, bet pav. Toronto socialistai, Amerikos lietuvių Tarybą sutinka remti, o Kanados ne. Rodos kliutys, kurios buvo, yra prasalintos. Darbo daug, jo užtektu visiems.

Ypatingai dabar, po konferencijos, reikėtų visiems subendrinti iešos ir stoti į darbą už Lietuvos išlaisvinimą.

Mūsų broliai po sunkia vokiečių priespauda, šaukiasi pagalbos į mus. Amerikiečiai lietuviai tiesia jiems ranka, o mes Kanadiečiai privalome sėkti juos.

* * * * *

I Š E I V I O I L G E S Y S

Vai, ilgu, man ilgu šiandieną yra,
Lyg daina nuskambo glaptinga, tyra...
Lyg siela neteko kažko, taip kilnaus -
Likau be tevyne, jos žvilgsnio meilau!...

Sugundytas laimės svajonių gražių,
Maniau, į tevynę aš ją parnesiu -
Bet ieskau... - jau metų geroka eilė -
Vis tiek ji - svajone tiktai nebyle!...

Ir einu kažkur su į gąja minia -
O siela vis ilgesio dega ugnia!...-
Žinau, - aš suklydau, tevyne, brangi,
Aš grįšiu... nejau neatleidi, argi?!...

Atleisi, žinau - tu meilinga, gera,
Tu motina mano pasauly antra! -
Aš tavo, tu maną visur, visada
Ar svetimas krastas, ar zeme gimta!

Gražvydas.

* * * * *

GRANATOMS SPROGINĖJANT

Į apkasus byra žemės. Mes, triese vienoj duobėj susirietę, laikas nuo laiko penkiukemis užtaisinėjame šautuvus ir kastuvėliais išmetame iš duobes žemes.

Jeį prieš akis tolumoje nedegty kaimas ir iš abiejų pusių virš mūsų galvų tamsius dangaus skliautus neraižyty raudoni ikaitę sviediniai, būtų begalinė tamsa, kaip dažnai rudens naktimis.

Pro begalinį šautuvų ir kulkosvaidžių tratėjimą ir kulku švilpimą girdime, kaip sudundį prieso patranka ir į mus šniokdamas atuzia naujas sviedinys.

Jeį čia dabar būtų skulptorius, tai tikrai iamžintų mūsų gyvą bareljefą į granito lentą: taip mes prisiplojome prie priešakinės apkasų sienos...

Gal savo skulptūrą pavadintų "Nuų priešo besislepiant", ar "Dėl Tėvynės", tai mum nesvarbu; mes zinome savo tikslą...

Pašėles sproginimas sudrebina visą naktį, tarytum jūrą subanguoje aplink žeme ir... mes užversti. Juntū šalia krutancius draugus. Stengiames išlišti iš s giančių ženių.

- Petrai, Jonai, gyvi? - klausiu, spiaudamas iš burnos žemes.

- Rodos, - atsako užkinę balsai.

Susirandame šautuvus, kastuvėlius. Vėl metame žemes iš apkasų, tikriau sakant, kasame naują - jis užverstas visai.

Mums tai nieko. Mes nesijaudinam. Tai įprasta, rodos, taip ir reikia. Sakoma: žemdirbio duona purvina, nebeatsimenu kienu - bálta ir kareivio kruvina.

Aną dieną į pat mūsų apkasus įkrito sviedinys. Laimė nesprogo. Jonas ir juokaujá:

- Dar daugiau tokių.

- Sykis nemeluos, - sakau, - neprasyk.

Bet ši naktis už vis pasiutesnė. - Gal paskutinė, - briauna-
si mintis.

- Draugai, jei išliksim gyvi, būtinai turim laisvoje susitikti

- Būtinai, - atsako Petras šaudydamas.

Jis, kaip ir mes visi, visai neturi laiko. - Žinome, ką reiškia
ten tamsoje prieš mūsų akis blyksčiojančios liepsnelės. Jos vis ar-
teja. Jų keli simtai, tukstanciai gal, o mūsų...

- Drąsiau, vyrai! - ragina vidujinis balsas.

- Drąsiau! Drąsiau! - užpakaly dunda mūsų patrankos.

- Drąsiau! Ši naktis zūtbūtinė! - spaudžiasi į rankas įkaitęs
šautuvas.

Pabundu lyg iš sunkaus miego. Didelė erdvi salė. Lubose
dega didelė, didelė saule. Nuo jos šviesos net akys merkiasi.

Aplinkui, lyg po siautusios didelės audros, išlaužyti guli
pasieniais balti medžiai, o tarp jų, lyg dvasios, iš leto vaikščio-
ja dar baltesnės esybės. - Taip man rodo.

Štai, viena artinasi į mane ir taip keistai žiūri.

- Kas tu? .. Kur esu? - šaukiu ir noriu pakelti galvą. Bet
ji, kaip prirakinta, ne iš vietos nejuda. Lyg būtų kaip sunkiausias
akmuo. Tada šaukiu draugus:

- Petrai, Jonai! ... Jie mane apstojo... gelbėkit...

- Tš...šššš, nešauk i nesijudink. Esi, matai, karo ligoni-
nėj, - pradeda ji ir atsisedus priesais mane kažin ką pasakoja.

Mano sąmonė ryškėja.

Tikrai: aplinkui lovoje guli subintuoti ligoniai, prie manęs
sėdi sesutė, protarpiais pasigirsta sunkus dejavimas ir jaučiamas
chloroformo kvapas.

- Kur Jonas su Petru? - klausiu jos.

- Čia pat ir jie, - šypsosi sesutė.

Noriu pasisukt ant kairiojo šono, kad galėčiau pamatyti juos. Remiuosi kaire ranka, bet ji nejudą. Tada dešine nudengiu antklodę ir... ką pamatau! Visas guliu merlais ir vatom subintuotas, o iš kaires kūno pusės sunkiasi kraujas. Toks raudonas kraujas. Suprantu... Viską suprantu...

Tik dabar pajuntu skausmą.

- Gaila, buvau kairiarankis. Kol su dešine priprasiu viską dirbti, bus sunkiau, - galvoju.

Man vėl akyse ima mirgėti įvairiaspalvėm žvaigždutėm sprogstą syiediniai, ausyse girdetis pragariškai spiegią kovos aidai. Štai vėl mes visi trys tupiame viename apkase ir saudome, kaip aną baisiąją naktį.

Visa tai buvo seniai. Jau 20 tarpeklis mus skiria nuo to laiko. Seniai jau išgaravo mūsų pralietas kraujas Lietuvos dirvonuose.

Likimas skyrė mums vėl susieiti ir, tur būt, amžinai. Jonas, Petras ir aš gavome iš dvaro sklypus, pasistateme trobesius ir ukininkaujame. Nors esame artimiausi kaimynai vienas kitam, bet iki šiol dar niekas negirdejo ne tik vaidų tarp mūsų, bet ir blogu žodžiu pasikeičiant.

Dabar mes dažnai susitinkame ir kalbamės. Prisimename tasias kovas, tąją baisiąją naktį, kuri atėme mums vienam kojas, kitam rankas... Ir siandie kazin kaip brangios tos bendrame varge praleistos valandos, kada mes viena miline dangstėmės nuo šalčio, vieną kasnį dalinomes į tris lygias dalis ir t.t.

Kaip brangūs tie bendrojo likimo draugai.

Mieliau, rodos, gyventi be tosios kojos ar rankos, negu netekti Jono ar Petro...

Juk tokių draugų nedaug - mus vedė meilė!

iš "Kario"

Remkite Kanados lietuvių žurnalą " NEPRIKLAUSOMA LIETUVA "

Lietuvi! Nepamiršk nusipirkti " VICTORY " Bona.

Remkite lietuvius Biznierių.

LAIKAS. BRANGUS

Laikas bēga nesustodams
 Lyg kad upeje vanduo,
 Čia pavasaris praėjo
 Žiurek jau ir vel ruduo.

Ir taip slenka amžių dienos
 Seka karta nuo kartos
 Kas atejo, ir praėjo
 Tas daugiau nesikartos.

Žmogui leista šiam pasauly
 Vieną sykį tik gyvent
 Jei gyvensi neišvengsi
 Kad nereikėtų pasent.

Tad kol jaunas nesėdėki
 Lyg kad laukdamas giedros
 Dirbk, ir kitiems dirbt padėki
 Nepraloši niekadės.

Dirbki ten kur širdis linksta
 Tik ieškok gerų darbų
 Atsiras ir padejejų
 Ir istikimų draugu.

Iš po ilgos sunkios žiemos
 Pavasaris vel ateis
 Veltui praleista jaunystė
 Daugiau jau nebeateis.

Tai nors trumpa valandėlė
 Čia truputį apsistok
 Kur tik eini, ką tik veiki,
 Viens sa rintai apgalvok.

Pagalvok, ar neeikvoji
 Veltui laiko taip brangaus,
 Kuris praleistas nebgrįšta;
 Nors ir prasytum dangaus.

K. Žižiūnas
 1943.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS VIETA BUSIMOJE
EUROPOJE IR PASAULIO TAIKOS SISTEMOJE

(Referatas, skaitytas Amerikos
Lietuviu Konferencijoje, Pitts-
burgh'e, 1943 m. rugsejo 2 d.)

Gen. Štabo Plk. K. Grinius

1) Įvadas

Nepriklausomos Lietuvos vieta busimoje Europoje ir Pasaulio Taikos sistemoje - tokia tema šios Konferencijos rengėjai, dar liepos gale, man čia pasiūlė pasisakyti.

Nors esu kelių organizacijų narys, tačiau imuosi kalbėti vien savo vardu. Viena - nenorejau varžyti tu organizacijų veiksmu laisves, antra - manau, kad nuolat kintančioje tarptautinėje konjunkturoje būtų kaip ir perdaug drasu kieno-nors vardu daryti politinius prognozes dėl tolesnio rytojau. Kaip tik dėl šios antros priežasties esu priverstas laikytis bendrybiu, tenkinantis formulėmis, kuriu verte kaip ir nustate sveikas protas ar mažai tekintančios geopolitinės sąlygos.

Iš viso, užsiimti pranašyste, miglotų veiksmių vertinimu, ypatingai politikoje, nera dekingas dalykas. Iš 10 iš anksto numatytų variantų paprastai tikroveje įvyksta, visai netikėtai, vienuoliktas, nenumatytas. Tai yra teisinga šiaip gyvenime, dar daugiaus teisinga politikoje. Šis II pasaulinis karas tokiais pavyzdžiais itin turtingas.

Galimas dalykas, kad kaip tik dėl šios priežasties šiandieniniai demokratijų vadai iki šiol ir susilaiko nuo perdaug galutinio pasisakymo dėl projektuojamos Pasaulio Taikos sistemos. "No blueprint for Post-War World!" Perdaug jau įvairių ir mažai stabilizuotų veiksmių lieka čia imaišyta per daug aistrų įvelta. Niekas, manau, negincys, kad šioji II pasaulio krize yra ne tiek imperialistinio merkantilizmo padaras, kiek ideologiniu prieštarybiu krize, kova tarp totalitariniai-autoritatyvio prado ir demokratiniai-liberalines sistemos.

Fašistinis pradus jau faktinai šalinamas. Ne šiandien - rytoj susilauks galo ir jo labjaus brutališkoji atžala - nacizmas. To nepaisant, neatrodo, kad krize būtų baigta. Skersai kelio, ir tai didesniame laipsnyje nei 1918 metais, atsistoja komunistine problema, kuri mūsų Europos padangeje praktiškai atnaujina seną kovą tarp vakarų Europos civilizacijos ir rytinio materialistinio nihilizmo.

Lietuviui ši kova nėra naujiena. Jau XIV šimtmečiuose, Gedimino-Algirdo-Kęstučio laikais, lietuviams teko atlaikyti visą Maskvos Kunigaikštijos ekspansijos sunkumą. Anais laikais tas praktiškai reiškėsi Maskvos bandymais iškiepyti pravoslaviją. Šiandien tas reiškiasi, ne mažiau žūliu bandymu, lietuviams iškiepyti komunizmą. Abiem atvejais Maskva šiuo metodu, bande ir tebebando vykdyti savo teritorinę ekspansiją, didinti savo įtakos sferą vakarų linkui.

Panašiai kaip XIV šimtmečiuose, Maskvos valdovai tam tikslui naudojo pravoslavus-misionierius, bei ieškojo visokių būdų už visokeriopus pažadus, pačių lietuvių tarpė silpnųjų taikinių, taip lygiai šiandien Maskvą daro viską, kad užverbuoti į komunizmo eiles galimai dedesni lietuvių skaičiu. Ar paklusni lietuviškieji stalincai supranta, kad jų asmenyše moderniškoji Maskvos Kunigaikštija šiandien ir vėl susirado savo imperialistines ekspansijos patogius įrankius?

Po 123 maskoliškosios vergijos metų ir 23 nepriklausomo gyvenimo metų Lietuva šiandien ir vėl atsidure senos, dviejų skirtingų civilizacijų kovos sukuryje. Prasidėjus su pirmais šio II pasaulinio karo šuviais, ši kova iejo į itin mums lietuviams skaudų ruožą 1940 metais birželio mėnesyje, kai Lietuva užliejo iš rytų ateję pulkai. Kova tik įpuseta. Manding sunkesnes dienas Lietuvą dar laukia ateityje.

Tiesa, kovoje stovime ne vieni: panašioje padėtyje yra musu kaimynai, gal net geroka Europos dalis. Be to, Lietuvos Nepriklausomybė turi ir galingų užtarejų - pirmiausia šio krašto didįjį Prezidentą F.D. Roosevelt'ą ir D. Britanijos galingąjį Ministrą Pirmininką W. Churchill'ą, jau 1941 metais savo parąsu patvirtinusių laisvės idealais inšpiruotą ir ju paskelbtą dokumentą, Atlanto Čarteriu vadinama. Tiesa, Atlanto Čarteris nėra specifinė Lietuvai taikoma deklaracija. Gal visai samoningai jos autoriai ir norejo tenkintis bendrybėmis, o betgi jo visiškai pakanka, kad žmonija galetu su pasitikėjimu ir viltimi žiureti į ateitį, kad mums lietuviams žodis "Laisva ir Nepriklausoma Lietuva" nebutų tuščia svajone.

Tačiau ir geriausi draugai ir užtarejai nieko nepadės, jei mes patys, lietuviai, nesirūšime savo krašto likimu, nesidaruosime jo atstatymui, neparodysime pasauliui, kad tikrai esame verti būti Laisvos ir Nepriklausomos Lietuvos tevyvainiai.

Matydamaš Pittsburgh'o Konferencijos šūki gausiai pasekusia išėivija, jaučiau Amerikos lietuvius esant ant tikro kelio; jaučiau, kad čia Pittsburgh'e bus padėti metmenys tikrai milžiniškam darbui pradėti.

O Konferencijos šūkis iš tikrųjų gražus, vykusiai supintas į vieną neišskiriama vinytę, kurioje ir šiam kraštui prideraščio, pareigos ir nuoširdus susirūpinimas Jusų Sena Tevyne gražiai harmoningai derinasi.

(Tęsa sekanciam Nr.)

KA RAŠO AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI.

"Lietuvių žinios" rašo:

"Lietuvių tautos kilmės Amerikiečiams labai rūpi, ar iš šio karo audros bešlaks gyva Lietuvos valstybė, kurios gyvybei pirmiausiai grąsino dabartinis okupantas - vokiečiai, o po jų sumušimo į Lietuvos laisvę kesinasi rusai.

Mūsų tautiečiams Amerikoje tenka vesti labai sunki dviejų frontų kova. Iš vienos puses mes esame užinteresuoti vokiečių grėitesniu sumušimu, iš kitos bijome rusų kląstingos politikos, kuri siekia kaimynų tautų pavergimo."

Mes visi jau gerai matome, kad purvinas vokiečių batas nebeilgai tremps mūsų tėvų žemę. Nacių imperialystinis slibinas bus į dulkes sudaužytas. Bet kaip bus su rusiškuoju? Manoma, kad Atlanto Čarteris jį pažabos.

Apie "Antrafrontinius", "Tėvynė" rašo:

"Mes turime savo vyriausią vadą asmenyje prezidento F.D. Roosevelto. Anglija turi savo vadą asmenyje Churchillio. Jiedu prieš savęs turi burius geriausių karinių strategų ir žinovų, geriausių karininkus aukščiausius karo mokslus baigusius. Jie reikalui esant turi pasitarimus Amerikoje, Kanadoje, Anglijoje ir net Afrikoje. Jie į tuos pasitarimus lėktuvais skrenda savo gyvybes pavojaus statydami! Jie sėka kiekvieną priešą pasijudimą, veikimą ir daro planus, kada ir kur priešui užduoti mirtiną smugį. Na, o lietuviški Bimbos, neturėdami jokio supratimo apie karo strategiją, gramafoniskai plūrupia ir neturi gedos žymiausiems mūsų šalies ir Anglijos karo vadams ir strategams nurodinti, kada ir kur frontai turi būti atdaryti."

Kanadoje, šiame klausime, yra biskuti kitaip. Binbiniai tyli, bet binbinių bobos, tai kaip kates su puslemis priuodegu Jos labai nori "Antrofronto".

Kitoje vietoje "Tėvynė" rašo:

"Sovietų reikaluose gerai informuoti asmenys kalba, kad Sovietų valdžia pavės Litvinovui tvarkyti Sovietų Rusijos įtakos sferas Europoje. Rusai tikisi gauti savo įtakon Baltijos valstybes, Balkanus ir artimųjų rytų sritis. Litvinovas rinkis medžiagą ir turės i-tikinti sąjungininkus apie reikalą atiduoti Maskvos įtakai tas valstybes. O kas atsitiks, jeigu neįtikins? "

Mes kanadiečiai nepavydim p. Litvinovui gero "džiobo", bet visgi būtų žingeidu žinoti ką daro ten Paleckis, kodėl jis tų žinių nerenka?

Nejaugi ir jis būtų nuvažiavęs pas Angarieti už Uralo - žemes galą.

Apie stabų garbinimą "Keleivis" rašo:

"Rugpjūčio 18 d. laidoje "Vilnis" išspausdino bolševiku propagandos agentelio Jono Marcinkevičiaus agitacini rašini, kur tarp kitko yra nupasakotas neva jo paties matytas karo fronte šitoks vaizdas:

"Giliu susisiekiamuoju keliu einame pusvalandį. Pasiškiame gilų ir platu žemnamį. Geležinė krognėle irau-dūsi, šviėsa-ašarėlė mirkčioja. Tačiau viduje šviesu, ant sienu kabo plakatai, kairiajam kampe bibliotekėle. Tarp knygų, garbingoje vietoje - raudonais viršeliais didžiojo Lenino raštu tomai. Pačioj garbingiausioj vietoj kabo Vyriausiojo Karo Vado draugo Stalino paveikslas."

Pas naciūs - "Hell Hitler," o pas bolševikus - "Didis Leninas" ir "tegul bus pagarbintas Stalinas."

Tai tikras stabų garbinimas, laukinių žmonių fetišizmas!"

Jeigu Lietuvoje šeiminkaujant bolševikams, pradėjo ant alksniu bananai augti, tai tur būt jie žino ka daro. Gál jie tikisi, kad ir "pedes" pradės, kur nors ant žilvičių, augti, kuomet ta "Juozo saule" užsildys. Tai bus gerai, nereiks dirbti, tik pasilinksi šaką ir skink kiek nori maišiukų su pinigais.

"Amerika" rasė:

"New Yorko Lietuvių Karo Bonų komitetas atnaujintą veiklą pradėjo svarbiu nutarimu - Trečiosios Karo Paskolos Vajaus metu ypatingai pasidarvuoti tarp New Yorko miesto ir valstybes lietuvių, kad būtų išplatinta Karo Bonų bent už vieną milijoną dolerių. Už tokią sumą bus galima nupirkti net tris bombonešius ir pavadinti juos lietuviškais vardais.

New Yorko lietuviai ne pirmieji su tokiu darbu. Prieš tai bombonešį nupirko ir "Lituanicos" vardu pavadino Chicagos lietuviai. Philadelphijos lietuviai jau baigia vaju bombonešiui nupirkti. Pirmenybė čia ir nesvarbū. Svarbu, kad Amerikos lietuviai aukojasi ir ryžtasi dideliems darbams. Tiesą pasakius, karo bonų pirkimas nėra jokia auka. Tai tik paskola savo šaliai. Bet kadangi darbas dirbamas organizuotai, plačiu mastu, tad ir pasiaukojimo bent truputį reikia."

Na, o kaip su kanadiečiais? Spalio mėn. 18 d. prasidėda penktas "Victory Bonds" vaju. Kaip būtų gražu, kad nors šiuo sykiu susidarytu tam tikras komitetas, kurs tarpe lietuvių padėtu išplatinti šią paskolą. Tai būtų didelis pasirodymas sveiktinai tarpe iš ko galima būtų laukti gero kredito ateityje. Kanadiečiai, pasekite Amerikiečius!

* * * * *

LIETUVOS GYVENTOJŲ STATISTIKA

Lietuvoje buvo 2,575,366 gyventojai. Atskyrus nuo Lietuvos Klaipėdos krašt su 153,793 gyventojais, buvo likę 2,421,570 gyventojų. Iš apskričių didžiausia yra Šiaulių - sausio 1 d. buvo 203,065 gyventojai. Toliau sekė Kauno apskritis su 191,364 gyventojais. Panevėžio su 153,075 gyventojais. Mažiausia apskritis yra Seinų su 38,207 gyventojais.

Kauno mieste buvo 152,363 gyventojai, Šiauliuose 31,299, Panevėžy 26,508, Marijampolėj 15,652. Pagal tautybę lietuviai visoje valstybėje sudaro per 80 proc., pernai 80.60%. (r)

* * * * *

LIETUVOS MOTINA

B. Brazdžionis

Po baltu nuometu baltos lelijos veidas,
praeis pavasaris, o veidas vis zydes,
ir kaip palaukese aukštu pagoju aidas,
liuliuos melodija jos mylinčios širdies.

Ji tėva knygneši, ji sūnu sąvanori,
ji savo sielvartą ilgai mines maldoj
ir baudžiauninkeš duona sunkia, juoda, goria,
reges iš rugio želmens kas ruduo.

Po baltu nuometu, ant vario vartų pasiremus,
tenai dukrelę ji svetur lauku lydes,
kaip margus stuomenis išmargins plaukus šaltos žiemos,
ir ant pečių likimas nastą varganą uzdes.

Ir eis legendos, iš lūpu eis i lūpas
varpstelio pasaka - gyvenimo dalis,
naslystes vargo liesis giliūs upes
ir džiaugsmo pirmgimis negriš sukilėlių sušaudytas
(šile.

Po baltu nuometu ji amžiais vaidilutė,
šventam ugniakure kurenas vardas jos,
aušrine fytmeti rasom palaisto žalia rūta,
ir budi iščiujė gyva gyvybe Lietuvos.

Skausmų kalvariją išbridus sopulingą,
dienų pakluoneje ko s suinusias nusiaus -
čia Tavo lukestis, čia Tavo klevo lingė,
o žemes Motina, dievotnaša dangaus.

Lietuvi! Nepamiršk nusipirkti "Victory Bond"

PITTSBURGHO KONFERENCIJA

Kadangi Lietuvai tebesant žiaurioje vokiečių priespaudoje ir jos gyventojams negalint pareikšti savo valios, Lietuvos vardu turi teisias kalbeti, jos sunus iseivijoje.

Ir tikriausiai, susirinke atstovai į Pittsburgo konferencija, kurie atstovavo nemažiau, kaip 90 procentų Amerikos lietuviu nusistatymą, pareiške pasauliui, kad Lietuva ne tik nori, bet ir turi but laisva.

Šios konferencijos galingas balsas, rimčiausi ir teisingiausi tarimai bei reikalavimai buvo užgirsti. Juos, savo ausimis išklause Amerikos ir Anglijos vyriausybių oficialus reprezentatai ir kurie užtikrino konferencijos dalyviams, kad Lietuvai, tikrai užšvies laisvės žvaigžde!

* * * * *

Amerikos lietuvių istorijoje, mes matome šimtus įvairių konferencijų, kongresų bei visokių plataus masto susirinkimų, bet tokios sklandžios konferencijos, kuri įvyko šių metų rugs. 2 ir 3 d.d., vargiai ar kuomet buvo.

Katalikai, socialystai, liberalai -- tautininkai iš visu Amerikos kampelių ir net iš Kanados, skaitlingai suvažiavo į Pittsburgo pabrėžė, kad -- vyrai, momentas per daug rimtas. Gana ginčytis, bet reikia dirbti, vieningai dirbti!

Žustančios mūsų tautos rauda, sujauđino ir sucementavo jos sunus Amerikiečius vienam darbui, lietuvių tautos gelbejimo darbui.

Ir tas tų dviejų dienų darbas, buvo taip broliškas, širdingas, sklandus ir vaisingas.

* * * * *

Didis lietuvių draugas ir prietelius diplomatas Abromavičius konferencijoje pabrėžė, kad keli metai atgal nieks netikėjo, kad Grigaitis su Simučiu sedetu prie vieno stalo ir nesiginčytu.

Betgi jie dabar ne tik nesiginčija, bet surėme petys į peti dirba. Dirba, kad nutraukti vergijos pančius nuo savo brolių rankų. Kad išliuosuoti laisves trokštančia tauta iš kruvinų diktatorių nasru.

Šie didžiai garbingi visuomenės vadai žino, kad ginčitis ir dirbti šiuo laiku negalima. Jie pasiginčis ir vėl, tik tuomet, kuomet Lietuva bus laisva, kuomet ant plešruju diktatorių kapų varnai krauks. Tai pavizdys, kuri turi pasėkti kiekvienas padorus lietuvis!

* * * * *

Šioje, didelės reikšmės konferencijoje buvo ypatingai mielus lietuvių širdžiai išstarti žodžiai iš senatoriaus James M. Tunnel burnos. Jis sake, kad Dede Samas, kuris neabejotinai sedes prie taikos stalo prisimins jus lietuvius. Prisimins, kad jus esate puikus mūsų šalies piliečiai! Prisimins, kad kelias dešimtys tūkstančių jūsų vaiku ir brolių kaujasi su priespauda. O tie, kurie kovoja ir miršta už laisvę ir demokratiją, jie verti laisves. Laisva bus ir Lietuva!

* * * * *

Konferencijos dalyviai, atsidėkodami Dedei Samui, už jo nuoširdžius žodžius sumete "maža" dovanele, būtent nupirko bona už \$175,000 dolerius ir už kelius šimtus dol. "saving stamps".

* * * * *

L I E T U V I Ū K A N Č I O S

Už duoną ir laisvę Lietuvos sūnūs nuklojo pasaulio laukus. Nelaiminga mūsų tauta šimtmečiais vilgdama svetimųjų jungą paaukojo daug givybių ant tėvynės aukuro.

Anais sunkiais Lietuvai laikais, pradedant Lietuva ir baigiant Sakalino tirlaukiais, visas etapo kelias numargintas gyvastimis, krauju ir ašaromis trūkamam mūsų brolių. Tai buvo Rusijos carų laikais. Už ką ir dėl ko lietuviui buvo skirtos tokios kančios?

Vien tik todėl, kad jis mylėjo savo kraštą, savo žmones, norėjo melstis savo prigimta kalba. Tik dėl to, kad jis neapkente okupantu, kurie plėšė jo kraštą, atėmė iš jo kasni duonos, tyčiojosi iš jo papračių...

Už tas šventas teises, jis turėjo kęsti Sibiro šaltį, bada ir pagaliau žuti toli nuo savo mylimos tėvynės Lietuvos. Kitus sugaudydavo į armiją ir siusdavo musiuose prieš Turkus, Japonus, Vokiečius ir k. Lietuvis turėjo žuti už savo pavergėjų reikalus ir negalėjo niekur pasiskusti, nes jo teises buvo sutremptos.

Šių dienų tie patys engejai, nusidaže raudona spalva "išvadavo" mūsų brolius iš nepriklausomos "vergijos", apiplėše daugiau negu kada nors, ir suteikė "laisvę" Sibiro ir Sakalino tyrlykiose. Kitus žudo armijoje, už jų pačių reikalus ir tyko, nagus iškele, vel pagrobti mūsų brangią tėvynę Lietuvą. Tai yra mūsų šalies rytu krašto priešas.

Nemažiau yra perkentusi Lietuva ir nuo vakarų kaimyno vokiečių. Šie istisus simtmečius žude ir naikino mūsų kraštą, nepalieka jo ir šiandien. Ir kaip skaudų girdėti, kad šiame laisvame krašte, už tukstančiu myliu nuo mūsų krašto, randasi Lietuvos sūnu, sunu palaidunu, kurie laišo kruvinas rankas, amžinų mūsų tautos priešų rusų ar vokiečių.

Dėja, atmatu turi kiekviena tauta. Nelaisva yra ir mūsų tėvynė nuo jų. Retkarčiais pakliuna į rankas "Liaudies Balsas", atmatų organas. Kiek ten mirga visokių nesamonių, negi jas aprašyti.

Atmatos lieka išmestos laukan, taip daro kiekvienas šeiminkas. Išmes juos visos tautos. Šluosim ir mes lietuviai juos laukan, kad negedintu sveiko kūno.

Mes galim pasididžiuoti, kad turim ir gerų Lietuvos sūnu, kurie šiandien petys petin kovoja už tuos principus, kurios skėlbia Atlanto Carteris.

P. Liaukevicius.

P A I E Š K O J I M A S

Paiėškau savo draugu gyvenančiu Kanadoje sekanciu: Juozo Leseviciaus, rōdzius gyvena Montreale, Juozo Daugelos, Marcalino Grigaliūno, Andriaus Jesinleviciaus, Gerbiamieji jeigu kas apie juos zinote ar ju antrasus prasau man pranesti ar patys draugai prasau atsisaukti, su kiekvienu noriu keleta minciu pasidalyti.

Joseph Cress
3839 Vinewood Ave.
Detroit, Mich. U.S.A.

KANADOS ŽINIOS

Alg. Navikevičius

QUEBEC: Kvebeko Arkivyskupija pranešė, kad Kardinolas Villeneuve, Arkivyskupas Kvebeko provincijos ir Kardinolas Maglione, Popiežiaus atstovas, - pasidalino laiškais Italijos pasidavino proga. Kardinolo Villeneuve laiškas parašytas rugsėjo 8 dieną pareiškė Popiežiui, kad jo maldą už taiką Dievas laimina ir jaučiamą jos vaisiai. Po to, Popiežius pareiškė savo padėką ir palaimino Kvebeko Dioceziją per Kardinolą Maglionių laiške rašytame rugsėjo 12 dieną.

* * * * *

CALGARY: Lt.-Col. Griffin, pranešė daktarų konvencijoje šiame mieste, kad daugiau kaip 25 nuo šimčiai visų kariuomenės nepriimančių vyrų yra pašalinti dėl psichiatrinių priežasčių.

* * * * *

CHARLOTTETOWN: Šioje vietoje atidarys aliejaus laukų versmes prie Governor's Island. Prieš 15 metų, šioje pačioje vietoje, mėgino rasti aliejaus bet žygiai buvo be pasekmių. Kylant mokslo progresui, prieita prie tikslo. Naujas rastas aliejus bus labai naudingas šiam svarbiam karo momente.

* * * * *

MONTREAL: Trečias metinis operos sezonas prasideda su Metropolitan Operos artistais St. Denis teatre ant St. Denis gatvės, antradienį rugsėjo 22 dieną. Bilietus galima dabar išigyti viršui minėtam teatre. Opera tęsis ligi rugsėjo 26 dienos. Bus perstatoma: "Aida," "Lohengrin," Barber of Seville," "Il Trovatore," "Boris Godounow," "Carmen" ir "La Traviata".

* * * * *

CALGARY: Yra pranešama, kad Kanadoje yra užtektinai daktarų, ir gailėstingų seserų patarnauti kariuomenei ir civiliams gyventojams, nežiūrint kiek ilgio karas tęstųsi. Taipgi bus atidaryti tam tikri kursai dėl daktarų, kurie sugrižę iš frontų norės prisiruošti dėl civilių sveikatos patarnavimų.

* * * * *

MONTREAL: McGill universiteto vyriausi direktoriai praneša, kad šis universitetas yra gavęs \$215,148 dovanų. Graži dalis šios sumos yra paskirta dėl naujo progreso: psichiatrijos departmentui ir kitų tyrinėjimų mokslo šakų.

* * * * *

TORONTO: Hon. Doucet, Ontario provincijos kelių ministras pranešė, kad naujos leidimų lentelės dėl automobilių nebus išduodamos šiai provincijai ateinančiuose 1944 metuose; nes yra trūkumas geležies. Vietoj lentelių bus išduodami leidimo lakštai prisilipint automobiliaus lange ir taip lentelės 1943 metų bus vartojamos. Kvebeko provincija priėmė kitą sumanymą; išduos naujas lenteles, bet padarytas iš kitokios medžiagos.

* * * * *

ST. JOHN, NFLD: Šiame mieste yra labai didelis trūkumas namų. Nauji kareiviai kurie atvažiuoja su savo žmonoms neranda kur apsigyventi. Ligi dabar, gyventojų skaičius pakilo virš 50,000 ir todėl keletui šeimų, miestas turėjo duoti pastogę miesto kalėjime. Autoritetai pataria, kad kareiviai susirastų vietas prieš atsisaukimą savo šeimų.

* * * * *

CALGARY: Daktarų konvencijoje, Dr. Lewis, Montrealietis, pranešė kad dauguma Kanados gyventojų skundžiasi kriūtines skaudėjimais. Priežastis šių skaudėjimų, jis išaiškino, - yra nuo širdies ligų, vėžio, kaulų ligų ir t.t. Yra nutarimas kad bus imtasi būdų kaip galint pašalinti šiuos nemalonumus.

* * * * *

I V Y K I U Ž Y G I U O T E

- BUDRIKAS

Josefui Stalinui, Maskva, Rusija: Būk nors tiek malonus atsaukti komunistus iš USA, kurie mėgina dideliu spaudimu ištumti mus į trečiąjį frontą. Tas silpnina Rusijai užuojauta milijonų amerikony, kurie nekenčia komunistų, ir kenkia jos smarkioms pastangoms išsilaisvinti iš vokiečių ordų. Rusija ir USA galētu garbingai susitaikyti šiame kare, jeigu tu išleistum ukazą, anglų ir amerikony raudoniesiems, kad uždarytu burnas ir imtus realaus darbo ar prisidētu prie karo laimėjimo

Stebėk, Juozai, joks amerikonas Rūsijoje ar kur kitur nepasakoja rūsų žmonėms kaip gyventi.

* * *

Woodrow Wilson pasake (aš cituoju iš S.K.Padover'o "Wilson's Ideals"):

- Aš galiu pranašauti absoliučiu tikrumu, kad šioj generacijoje įvyks kitas pasaulinis karas, jei pasaulio tautos nesutiks tuo metodu, kurs uždraustu jį.

Bet Wilsonas, savo gerais norais, nepasake mums kaip išvengti šio karo. Jis sufanatizavo pats save Tautu Lygos idėja. Jis nežinojo - jis buvo perdaug protiškai superfecialus žinoti - kad tautos neivykdo ar sustabdo karus. Jie yra ritmingos istorinės butinybės produktas. Karai įvyksta žmogui dėl to, kad žmogus yra karingas gyvūnas. Ekspansijos, pergales ir avantiuros ritmai yra žmogaus kraujuje.

Tačiau, jei Wilson būtų turėjęs drasos prisidėti prie Clemenceau ir Poincare, kad sutriuškinti Vokietiją kaipo Jėga į trupinėlius, šis karas būtų buvęs sustabdytas bent pusšimčiui metų. Bet Wilsonas buvo minkštaširdis, ašaringas idealistas. Jis buvo planu utopietis.

* * *

Gen. Franco, Ispanijos diktatorius, kalbėdamas savo užkimštom burnom falangai (falange) tautos susirinkime, sako, kad pasaulis turis dabar pasirinkti tarp fašizmo ir komunizmo. Jis lyg papuga kartoja Hitlerio ir Mussolinio melus.

Komunistai kartoja šiuos melus atžagariai, sakydami, kad pasaulis turi pasirinkti tarp kominizmo ir fašizmo.

Franco, kaip ir jo nacių, fašistų ir komunistų sebrai (nes jie visi yra vienas, kada vykdoma valstybes verguve ir kankynes kambariai), ar užmiršo ar yra ignorantas nepažistas individualistines demokratybes, veikiančio politinio idealo U.S.A., Anglijos, Australijos, Naujos Zelandijos, Kanados, skandinavų šalių, Belgijos, Holandijos, laisvos Francuzijos ir Šveicarijos - civilizuočiausių šalių pasauly.

Ka pasaulis turėtų tikrai pasirinkti - tai tarp genterizmo ir laisvos demokratybes.

* ** *

Gen. Eisenhower telegrafavo Karo Departmentui, kad krutamieji paveikslai yra dideli moralės kūrėjai. Tas turėtų būt aišku kiekvienam filmos aktoriui. Aš manau, kad didelės žvaigždės - vyrai bei moterys - gali nudirbti geresni darba mums filmoje, negu uniformoje. Niekas taip "nepakelia" amerikono tarnyboje Pacifiko salose ar Afrikoj ar Italijoje, kaip pamatyti Jim Cagney, Humphrey Bogart, Tyrone Power, "Bob" Taylor, "Eddie" Robinson, Teresa Wright, Olivia de Havilland, Claudette Colbert, ir Bette Davis vaidinant filmoje. Jie yra vertingesni už tūkstanti "Širdingų ir žieduotų" kalbų. Aš sakau: palikim Hollywoodo žvaigždes ramybėje. Jos yra maistas ir geris mūsų kareiviams tik ka parvykusiems kelioms dienoms iš sunkios pelkių ir smėlio duobių kampanijos.

* ** *

Dabar yra pribrendęs laikas amerikony-britų-rūsų diplomatams stengtis visomis jėgomis nugiedrinti nesusipratimo debesis, kurie laipsniškai sutirštėjo, tarp rūsų vienoj pusej ir amerikony ir britų kitoj. Ir mes visi privalėtum užsilai-kyti ramiai, kalbėtis atsargiai ir tikėtis jų pasekme.

Veliausieji įvykiai atvedė prie tulo klimakso - klimakso, kad pagalba ir paguoda turi būt tikrai tikiama nugalė-tiems vokiečiams. Kitai angly-amerikony konferencijai įvykus be sovietu atstovo (kadangi Sovietai negali konferuoti apie kara prieš japonus, su kuriais jie padarę taikos sutartį), Sta-linas ėmė atsaukti savo ambasadorius iš Washingtono ir Londono, kuomet jo laikraščiai vis dar reikalauja "Antrojo fronto". Ir paskum įvyko Maskvos vokiečių komisija, daugiausia komunistų pabėgelių, kurie siulė overtiurines propozicijas vokiečiams, nesiskaitydami su tais principais, kuriais Rūsijos aliantai pro-ponavo daryti taika.

Maskva pasirodo esanti nepasitenkinusi su savo vakarų aliantų pastangomis, nors jie (aliantai) užkariavo Afriką ir Siciliją, sunaikino vokiečių miestus ir industrijas kasdieniais bombardavimais, ir siuntė ir tebesiunčia milžiniškus karinės med-žiagos kiekius. Faktas, kad rūsai gavo skaudų grumtynių smugi ir pranešė daug žalos, atrodo temdas kitus faktus ju prote.

Iš kitos puses, amerikonai ir anglai neužmiršo 1939 m. sutarties su Hitleriu, tik savaite pirma negu jis pradėjo savo pergales karjera; neužmiršo nei Stalino Lenkijos invazijos, nei brutelio ir vylingo Lietuvos, Latvijos ir Estonijos užgrebimo,

ir karo su mažutėle Suomija.

Bet kai žmonės ar tautos tampa prietelingais, jie neieško praeities klaidų. Visi turi paklaidų. Didelis faktas tas, kad Rusija, Britanija ir Amerika yra bičiulės šiame kare prieš žveriškiausia ir ambicinga istorijos agresiją. Jos drauge kariauja ir nori išsaugoti pasaulį, ir tas turėtų suvirinti jas į glaudesnę prietelingumą. Šis karas jau privertė Britaniją ir Jungtines Valstybes užmiršti kai kuriuos nemalonius dalykus, kuriais jiedvi viena kita vadindavo. Nera per daug tikėtis, kad jų baltai įkaitės karštis sudegins visus prietarus, kurie egzistuoja tarp Rusijos ir jos angliškai kalbančiųjų aliantų, ir nugiedrins kelią į gerovę, tiesą, teisingumą ir priderančia ir ilgalaikine taika.

(Bus daugiau sekančiam Nr.)

* ** *

IŠ KANADOS LIETUVIŲ TARYBOS TORONTO SKYRIAUS VEIKLOS

Kun. J. Prunskio Atsilankymas.

Pradžioje rugpiučio mėn. pasklydo žinia, tarp Toronto Lietuvių, kad Kun. J. Prunskis, leisdamas savo atostagas bekeliaujant po J. Valstijų ir Kanados žimvietes, žada sustoti porai dienų ir Toronte, beabejo noretu pasimatyt su čia gyvenančiais lietuviais.

Netrukus, ta žinią patvirtino, atėjęs pranešimas Tarybos Valdybai Toronte, nuo Centro Valdybos Pirmininko p. A. Navicko.

Rugpiučio 7 d. buvo susauktas Tarybos Valdybos posėdis, kuriame nutarta: ko greičiausiai pranešti spaudoje, kad Taryba ruošia sueigą rugp. 17 d. vakare, Lietuvių parapijos svetainėje, kur turesime progą pamatyti ir išgirsti gerb. Kun. J. Prunskį, neatidėliojant, sekretoriai susirasyti su laukiamų svečių ir parengimo komisijai, paruošti nors lengvą pasivašininimą.

Po kelių dienų gautas atsakymas patvirtino atvykimą ir tuomet, susirinkusi parengimo komisija, pasitarė dėl vaišių surengimo ir pasiskirstė pareigomis. Taip-gi buvo numatyta tam vakarui vedėjas p. J. Yokubynas ir svečio pasitikimui du asmenys butent: Pirmininkas p. P. Kairys ir rengimo kom. narė p-nia S. Pundžiuvienė.

LAUKIAMAS VAKARAS

Netrukus atėjo ir rugpj. 17 dienos vakaras. Žmonės vėluojasi, bet nepo ilgam, prisirinko gana gražus būrys, nežiurint, kad skelbimas suskubo tilpti tik "Naujienose". Atvyksta gerbiamas svetys Kun. J. Prunskis.

Kol Jo laukėm, tai nežinojom ko tikėtis; bet kuomet sulaukėm, tai bematant, pasijutom, Jo malonaus draugiškumo apsupti. Jis su kiekvienu susitikęs pasisveikino, pasikeisdamas maloniu susipažinimo žodžiu, kitu; o prie senesnių mamų, besilsiūčių kedese Jis priejo ir jas pasveikino pakalbino.

Aukštas šviesiaplaukis lietuvis. Plačios pasaulėžiūros, gilios tolerancijos ir malonios šypsenos valdovas. Taip, tas brangios, Jo būdo įpatybės mes matėm Jo kiekviename judesy, kiekviename žody, kiekviename žvilgsny.

Kai vakaro Pirm. J. Yokubynas pasakė išangini žodi, pakvietė vietini Kleboną Kun. V.L. McGivney išireikšti ir pó to perstatė gerb. šveti, tai jis atsistojęs, visai nėjo prie gražiai apdengto stalelio, kaip paprastai kalbėtojai daro. Jis tartum nepastebėjo jo, nes arčiau sėves Jis turėjo gyvas, plakančias lietuviškas širdis ir patriotizmu žibančias akis. Tad Jis pradėjo su jomis dailintis savo skaudžiais patyrimais, kurios Jam teko pergyvent prieš du metus ir kiek ankščiau.

Kun. J. Prunskis, atvyko į J. Valstijas prieš du metus, o prieš tą atvykimą, Jam teko penkias savaites gyventi prie bolševikiško "rojaus" Lietuvoje, nuo kurio Jam teko sprukti slapta į užsieni, nes jeigu butu likęs, gal būtų susilaukęs to pat likimo, kaip ir kiti 15 Liėtuvoš kunigų, kurie buvo žiauriause bolševikų nužudyti.

Pasprukus nuo bolševikiško teroro pateko į načiska, kur viena naktį išbuvęs kalejime, o vėliau, 10 dienų koncentracijos stovykloj. Laime, iš ten šėip taip išsiliuosavęs pateko Berlynan, o iš ten, gavęs leidima persikele į J. Amerikos Valstijas.

Pergyvenęs įvairių nemalonumų pats, Kun. J. Prunskis, giliai atjaučia ir kitus. Tuo labiau, kad ir Jo tėvei, tapo bolševiku išvežti į Sibirą ir tėvas ten miręs.... Buvęs jau virš 70 metu senelis.

Kalbėjo Jis mums taip paprastai, taip širdingai ir suprantamai, kad rodos matyte matai, naujaja Lietuvos karta isiauklejusia lietuviškoje dvasioje ir persiemusia paprastu lietuvisku draugiškumu ir kartu taip brangiu isigilinimu ne tik į tuos kurie užsitarnauja gero krikščionio ar kataliko vardo, dažnai bažnyčia lankydami - bet Jis mato gerų pusių ir tuose, kurie nors ir nelanko bažnyčių bet stengesi doroves ir tiesos principus gerbt.

Jis mato tikra galimuma ivairiu pažiuru lietuviams burtis į bendrą darbą į Lietuvos išlaisvinimo darbą.

Taip gerbiamas Svečias, kalbėjo daugiau dviejų valandų, o mums atrodė kad tik ketvirdalis to laiko, svetainėje buvo mirtinga tylą - teip atydziai visi klausėsi.

Po kalbos šeimininkės apdėjo stalus užkandžiais ir visi buvo pakviesti pasivaišinti. Svečias ir čia parodė savo draugiškumą. Tik kelioms minutėms praėjus, Jis atsistojes apėjo apie visą ilgą stalą, kiekviena užkalbindamas, tai šio tai to paklausdamas.

O kuomet pradėjom dainuot, tai radome Jame ir dainos dideli drauga. Žodziu sakant gerbiamas svečias užkariavo visu ten buvusių širdis ir paliko gražiu atsiminimu ilgam, ilgam laikui. Jau buvo pusiaunaktis, kaip sudainavę svečiui ilgiausių metų, nenoriai su Juo atsisveikinom.

Rytojaus vakare pas Ponus Grubevičius kur gerb. svečias buvo apsistojes, susirinko keliolika torontiečių ir dar valandėle pasišnekūčiavę palydėjo stotin, iš kur turėjo vykti Montrėalan.

Teip tei užsibaigė malonus pasimatymas su Kun. J. Prunskiu.

Šia pačia proga, Tarybos vardu dėkoju šioms moterims ir mergaitėms uz prisidėjimą darbu prie paruošimo vaišių: Z. Užemekienei, S. Pundžiuvienei, E. Matjošaitienei, O. Kalinauskienei, S. Batkienei, Mergaitėms: Jarušionaitėi, Grunskaitėi, Batkiutei, Užemekaitei ir Yokubynaitėi. Mažytei Aldutei Pundžytei už gražų padainavimą. Teip-gi Pirm. P. Kairiui už jo nuolatini triusą. Visiems lietuviams už atsilankyma ir gražų kooperavimą.

M.F. Yokubynienė.

LAIKE PRAKALBŲ BUVO PRIIMTA IR PASIŪSTA ŠI REŽOLUCIJA.

THE RIGHT HONOURABLE W.L. MACKENZIE KING
PRIME MINISTER OF CANADA
CHATEAU FRONTENAC
QUEBEC CITY

TORONTO LITHUANIANS, REPRESENTING EVERY DEMOCRATIC GROUP,
ASSEMBLED ON AUGUST SEVENTEENTH AT TORONTO BY THE INITIATIVE
OF THE TORONTO SECTION OF THE CANADIAN LITHUANIAN COUNCIL,
UNANIMOUSLY HOPE FOR SUCCESSFUL EXECUTION OF ANY PLANS EMANA-
TING FROM THE ALLIED NATIONS CONFERENCE BEING HELD IN QUEBEC
CITY, CANADA. STOP WE, CANADIAN LITHUANIANS, STAUNCHLY
SUPPORT THE POLITICAL POLICY OF THE RIGHT HONOURABLE WINSTON
CHURCHILL, PRESIDENT F.D. ROOSEVELT OF THE UNITED STATES,
AND THE CANADIAN GOVERNMENT, BECAUSE WE ARE FULLY CONVINCED
THAT ONLY UNDER THEIR LEADERSHIP WILL VICTORY BE ACHIEVED,
THE ATLANTIC CHARTER ENFORCED, AND THE LIBERATION OF THE OC-
CUPIED COUNTRIES, AMONG WHICH IS OUR LAND OF BIRTH, LITHUA-
NIA, SECURED.

MRS. S BATKUS

SECRETARY

CANADIAN LITHUANIAN COUNCIL, TORONTO.

144 ARLINGTON AVE.

* * * * *

I S P U D I N G A S S U S I R I N K I M A S

Rugsėjo 19 dieną, lietuvių parapijos svetainėje, įvyko viešas Toronto Skyriaus susirinkimas, kuriame buvo išduotas valdybos raportas - santrauka nuveiktų darbų, nuo gegužės mėn. 15 dienos, kada Toronto Skyrius persiorganizavo. Raportą perskaitė sekretore Stase Batkiene ir jis buvo vienbalsiai priimtas.

Kadangi vice-sekret. Vyt. Banylis tapo pašauktas karo tarnybon, tai jo vieton, šiame susirinkime, buvo išrinktas Ant. Čirūnas.

Iždininkę Z. Užemeckienė, išdavė piniginių raportą; su ta diena, izde buvo 54 dol. su centais.

Rengimo Kom. vardu, raportavo C. Kalinauskienė, pranešdama kad is ruostos geguzines, pelno liko su virš 60 dol. ir 5 dol. 31 cent., liko nuo ruoštų vaisiu, per atsilankymą Kun. J. Prunskio.

Visi raportai buvo priimti be pataisų.

Dabar, sekė svarbiausis šio susirinkimo punktas - Pittsburgho Konferencijos, atstoves Zosės Užemeckienės raportas.

Iki šiol, mes žinojom Zosę Užemeckienę kaip geriausę dainininę megeją ne tik Toronto lietuvių tarpe, bet ir visų kanadiečių lietuvių tarpe; dabar pamatė, kad ji nei kiek neblogesne ir kitose srityse, visuomeninio darbo dirvoje. Klausytis jos raporto, susirinko gan grazus burys torontiečių, visokių pažiūrų ir nusistatymų ir visi klause su dideliu atsidejimu, nes atstovė, buvo gerai raportui pasiruošus ir gražiai perdavė, Konferencijoje patirtus ispučius. Matyt buvo, kaip ji kalbedama pergyveno Amerikos lietuvių sutartiną veiklą ir kaip ji troško, kad ir Toronto lietuviiai, pasektų taikiu keliu bendran darban.

Užbaigus raportą, ji dar atsišauke i visus, tiesog maldaudama visus, užmiršt buvusius nesusipratimus ir stoč bendron kovon prieš mūsų žmonių kankinimą; už mūsų tėvynes laisvę ir pagelbą suvargusiems Lietuvos vaikams.

Z. Užemeckienė kalbėjo atvirai, be jokių gudravimų ir rodos trokšte troško, kad kiekvienas kuris buvo salejė panorėtu suprast ir atjaust ta šventa lietuvių pareigą, kaip kad ji pasiryžus ja suprast ir atlikt sulig jos geriausių išgalių.

Užbaigus jai kalbēt, salēje suūžē griausmingas plojimas. Tai buvo ne tik pasitenkinimo, bet ir padekos zenklas.

Toliau sekē svarstymas pasiūlymo, kuri valdybos nariai buvo numatę ir sekretorē Stase Batkienē susirinkusiems perstatē.

Būtent: kad ar nebūtų geriau, kad Taryba atsistotų ant narystės pamatu. Po netrumpu diskusijų, šis pasiūlymas buvo daugumos priimtas ir per keliolika minučių, jau buvo prisirašę 42 asmenys. Taigi, K.L. Tarybos, Toronto Skyrius, jau padėjó pamata po savo veikla, nes rentis tik laisvais remėjais, buvo lyg abejotinas kunas, kurs čia yra ir čia pat jis gali išnykt.

Nutarta apsidėti mėnesiniu mokesniu po 10 centų. Tai labai prieinamas mokestis ir kartu, laikui bėgant, susikraus fondas, kuriuo galėsime sušelpiti Lietuvos žmones, kai keliai atsidarys. Organizatore, vienbalsiai išrinkta ponia S. Pundziuvienė.

Tartasi dar dėl atsikvietimo brolių Motužų su filmomis ir ponios Devenienės, kaipo kalbėtojos. Šiais reikalais, pavesta rūpintis valdybai ir susitarus, pranešti nariams ir visuomenei. Susirinkima uždare lygiai 6 val. vakare Firm. P. Kairys.

M. F. Yokubynienė.

* * * * *

Ž I N I O S I Š V A K A R Ū K A N A D O S

Šia vasara, teko susitikti nekuriuos lietuvius karius. Viename vakarų Kanados miestelyje, keliatas lietuvių kalbėjom savo kalba. Nugirdęs tai, kario uniformoj Serzentas P. Repsys iš Montrealo, pareisike, kad pirmą kartą vakarų Kanadoje susitinka lietuvius. Nepasididžiavo progai pasitaikius aplankyti ir mus, nors buvo 25 miles atstumas.

Mūsų apylinkės aeradrome, baigė mokamą kursą A. Janušis, irgi montrealietis. Įgijo, rodos karininko laipsnį. Kaip Repsys taip ir Janušis tarnauja lakunais. Tai sveiki ir smagus vyrai. Velijam jiems, sveikiem sugrįsti, pabaigus "darbą".

Mūsų apylinkės Mrs. M. Balčiuniene, gavo žinią iš Vašingtono, kad jos sunus Petras, kuris buvo Japonų belaisveje Filipinuose, tapo perkeltas į Mančiuką. Motina pasiunte siuntinį. Velijam Petruui iškeisti viska ir laimingai sugrišti.

Šia vasarą, aplankė mūsų apylinke Amerikietę Viktorija Gričkauskas iš Conn. valstijos. Tai mono brolio žmonos gimnaitė. Nors Amerikoje gimusi ir augusi, bet labai gražiai kalba lietuviškai. Pabuvusi keliata savaitių sugrizo su geru išpužiu apie Kanada. Smart Viktorija, kad aplankei mūsų kraštą ir susipažinai su savo giminėmis.

Taigi vasara baigia praėti ir vėl. Jau prasidėjo pirmasalisio pažymiai. Mūsų javų arinoda darbas eina visais galais. Mašinos staugia, šiaudai rukšta, kugiai dyksta, o grudai tiesiai į aruodus važiuoja. Reiskia, kad pirago Kanados žmones tures. Gal ir Italams kiek del makaronų teks.

Sako, kad Kanadoje tik puse tiek javų, kiek pernai metais, bet mūsų apylinkėje, atrodo neblogai.

P. Liaukevičius.

MacGregar, Mann,

Flin Flon Man.

- PAGERBĖM UŽ LAISVĘ ŽŪVUSIUS KARIUS -

Rugpiučio 1. d. /43 m. Flin Flon miesto valdyba, surengė paminejamą kare žuvusių karių. Su iskilme, nuo C.N.R. stoties ejome į kapinius aštuonios organizacijos, kuriu tarpe dalivavome ir Lietuviai. Neseme kanados ir Lietuvos trispalyę vėliavą, dėl pagerbymo karių, kurie žuvo kovai už laisvę ne už pavergimą. Ypač davem garbę Lietuvos žuvusiems kariams iš kurių buvo daugiausia savanoriai.

Ir pažvelgiant į Lietuvos praetį, ištikrųjų matome Lietuvos dydely karzygiskuma, nes Lietuviai daugiausia ejo savanoriais ir kariavo už laisvę už tėviškę ir už savo Lietuvišką vardą.

Apgailstavom tuos, kurie padėjo gyvastis už tėvyne. Teip pat apgailstavom ir tuos, kurie tevine užmiršo, apleido.

J. Urbonas.

MONTREALO NAUJJIENOS

Kanados Lietuvių Taryba, sužinojusi, kad į Montrealą atvyksta gerb. rašytojas kun. J. Prunskis, suskubo suruošti jam prakalbas Šv. Kazimiero lietuvių parapijos svetaineje, rugpjūčio 2 d.

Tarybos pirmininkas, p. A. Navickas atidare parengimą sveikindamas svetį kun. Prunskį ir skaitlingai suririnkusia publiką perstatydamas dienos vedėju, tame darbe prityrusi, salto ir malonaus būdo asmenį p. Sakalą. Po to buvo pakviestas tarti žodį gerb. klebonas Bobinas, kuris savo trumpoje, bet labai turiningoje kalboje, apibūdino prakalbų tikslą ir išreiškė didelį džiaugsmą, kad tiek skaitlingai susirinko publikos.

Štai priėjo eilė ir mūsų mylimam ir laukiamam kalbėtojui. Tėvelis papasakojo visus įvykius, kuriuos patyre ir matė savo akimis Lietuvoje, kuomet mūsų tėvyne buvo okupuota Rusijos. Kalbėdamas apie ištremtuosius į Sibirą, tiek sujaudino visus, kad tikrai ir akmeninė širdis būtų suminkstėjusi. Jo kalba, pasieke kiekvieno širdį ir sukele didžiausią patrijotiskumo jausmą.

Nors jo kalba užsitęsė pora valandų, bet publikoje buvo tokia tyla, kad rodos kalbėtojas būtų kalbėjęs dar du sykius, vistiek niekam būtų neatsibodę jo klausytis.

Po kalbos, tuojau Ville LaSalle darbščiosios šeimininkės sukruoto ruošė vakarienę. Tarybos nenuilstantieji vyrai, sustatė stalus. Tame laikotarpyje mūsų malonus svetys, su maloniu veidu ir švelnia šypsena, kalbino kiekvieną seną, jauną ir mažą.

Prasidėjus vakarienei, kun. Bobinas atkalbėjo malda ir po to prasidėjo skanus užkandžiai, linksmi pasikalbėjimai ir juokai. Gerb. dienos vedėjas p. Sakalas pakvietė išreikšti, daugeli veikejų savo mintis.

Tarybos vice pirmininkas p. M. Lukošius, pasiūlė, kad būtų naudinga, kad kas prisidėtų su maža auka, palaikymui "N. Lietuvos" žurnalo.

Klebonas Bobinas aukavo 10 dol. Po 2 dol. aukavo šie: L. Gudas, J. Leskevičius, M. Lukošius, J. Yla. Po doleri: P. Cerniene, F. Dubauskas, J. Duncikas, K. Gegznas S. Geina, K. Jakubkiene, M. Janulaityte, K. Jasiutis, P. Jasiutis, A. Karpaviciene, A. Katinas, R. Kilimonyte, J. Kleiza, M. Laurinaitis, A. Leimonas, J. Leknickas, O. Matulienė, S. Meskinienė, M. Mickuvienė, K. Mitchel, M. Motuzienė, O. Matuzienė, A. Navickas, G. Petrulienė, A. Plaušinis, J. Pundžius, V. Raguolis, J. Ramanauskas, J. Silickas, J. Silickas, V. Skuda, V. Stankevičius, M. Vilimienė, P. Zabiela, M. Žemaitis, K. Žižiunas ir "N.L." remėjas.

Viso 55 dol, už ka K.L.T. taria širdingiausiai ačiu.

Po viskuo dar tarė porą žodelių gerb. Prunskis. Tai tuomi tas linksmas parengimas ir baigėsi su Lietuvos Himnu.

M. Arlauskaitė.

.....

Kanados Lietuvių Taryba ir visi Montrealiečiai, širdingiausiai dėkavoja siuo mazu žodeliu, einanciu is mūsų širdzių. Aciu, tukstanti kartu aciū didžiai gerbiamas Tovelis J. Prunski, kad malonejot mumis aplankyti ir su mumis laika praleisti. Tas mums visiems pasiliks neisdildomai atminčiai.

K.L.T. vardu M. Arlauskaitė.

P A D Ė K A.

"Nepriklausomos Lietuvos" buvusi redaktorė, pasitraukė nuo pareigu, kad kaip nors sustiprinti sveikatą ir pailseti po tiek daug sunkaus darbo.

Atjausdami, gerb. ponis M. Aukštaite, Jūsų trūsa ir pasišventima, Kanados Lietuviu Centro Taryba, reiškia savo didžiausia dėkinguma už taip kilnų tautos darbą ir dedelį pagalbą, kuria mums teikėte.

Kad Aukščiausias suteiktu Jums sveikatėle ir kad sustiprėjus vėl padėtumet mums dirbti, ta kilnų lietuvišką darbą.

"N. L." Administratorė:

M. Arlauskaitė.

Kanados Lietuvių Centro Taryba sveikina "Nepr. Lietuvos" naują redaktorių gerb. Jona Yla. Linkime geriausių pasisekimų Jūsų kilniuose darbuose, bei sumanymuose. Kad Dievas suteiktų sveikata ir energija dirbti ilgiausius metus, šį garbingą tautos darbą.

"N.L." Administratore:

M. Arlauskaitė.

A.A. NORUSEVIČIENĖ.

Po sunkios ligos 19 d. Rugsėjo, 1943 met. Savo namuose 5723 - 14th. Ave. Rosemont mire A.A. Magdelena Norusevičienė (Norkeliūnūtė). Iš Lietuvos paejo Vilkaviškio apsk. Pajavonio valš. Karklupienu k. Į Kanadą atvažiavo 1921 met. Visa laika išgveno Montreale, kur išaugino gražią šeimą, keturias dukteris ir sūnų.

Be savo šeimos, velione turėjo Montreale brolių Domininką Norkeliūną, puseserę Andriukaitienę, sesers dukterį Ona Sakaliene ir žentą K. Bobelį. Amerikoje, Rochestery turėjo brolių Petra Norkeliūną ir seserį Ona Šukiene, kurie taip pat dalyvavo laidotuvėse. Lietuvoje paliko tris brolius ir seserį.

Laidotuvės atšibuvo 22 Rugs. Po iškilmingų pamaldų iš Šv. Kazimiero bažnyčios buvo palydėta į Cote des Neiges kapines.

Paliko didžiausiame nuliūdime Vyras, dukterys, sūnus, broliai sesuo, gimines draugai ir pažystami.

Lai būna jai lengva Kanados žemelė.

P A D Ė K A

Reiškiu giliausia padėka visiems-oms, kurie lankėtė mano sesutę laike ligos. Įpatingai dėkoju p. D. Girdauskieni.

Taip pat nuoširdžiai dėkoju visiems-oms, kurie lankėtė laike pagrabo. Įpatingai dėkoju maldininkėms ir visiems, kurie suteiktė paskutini patarnavimą palydėdami į amžiną gyvenimo vietą.

Labiausiai dėkoju Šv. Onos d-jai, kuri teikia savo nariams toki nuoširdų patarnavimą.

D. Norkeliūnas.

DEL DIDŽIAI GARBINGOS MOTINOS IR PAVIZDINGOS MOTERS

MAGDALENOS NORUSEVIČIENĖS

MIRTIES

JOS VYRUI; DUKTERIMS; SŪNUI, SESEREI, BROLIAMS IR
VISIEMS GIMINĖMS REIŠKIAME GILIAUSIOS UŽUOJAUTOS.

"N.L." Redakcija.

S V A R B U V I S I E M S Ž I N O T I.

VALDZIOS PRANEŠIMAS:

Kad sutaupyti bereikalingas išlaidas ir laiką, visi tėvai, kurie turi vaikus no vyresniu, kaip pilnai keturiolika metų amžiaus, privalo būtina siūsti į mokyklą.

Išimtys gali būt tik tiems, kuriems daktaras duos liūdymą, del nestiprios sveikatos.

Nusiženge šiam istatymui, bus baudžiami.

Šis parėdimas liečia tik Kvebeko provinciją.

Lietuviai tėvai, pasirūpinkite, kad jūsu sūnus ar duktė, jei jie neturi pilnai keturiolika metų, kad lánkytų mokyklą, nes kitaip galit būt nubausti.

LIŪDNA ŽINIA

Danatas ir Jonas Ylai, apturėjo labai liūdna žinia iš Lietuvos. Jiems buvo pranesta, kad už lietuvišką veiklą yra areštuotas jų brolis Kun. St. Yla.

Savo laiku, Kun. St. Yla, buvo pabėgęs iš raudonojo bolševikų teroro, jam siaučiant Lietuvoje.

Taigi dar vienas įrodymas, kad naciškasis terorizmas nei žingsni neatsilieka nuo bolševikiškojo. Vieni naikina visus tuos, kas ne bolševikai, o kiti naikina, kas ne naciai.

Koresp.

VESTUVIŲ VARPĖ

Daugelis mūsų vyrų didžiuojasi, būk esą dabar vyrai brangūs, nes jų nedaug likę.

Vienok jei Montrealo merginos taip ir toliau progresuos, tai netolimoje ateityje, labai galimas dalykas, kad bus "resing" dėl merginų. Nevedę vyrai, štai jums rezultatai:

- 28 Rugpiūčio apsivedė Isabelė Rugieniūtė su Leslie Collard.
- 28 Rugpiūčio - Alfonsas Vaišvila su Madaleine Brais.
- 21 Rugpiūčio - Stefanija Rašiūtė su Lucien Emond.
- 21 Rugpiūčio - Nellie Jaukudavičiūtė su Jean P. Lord.
- 4 Rugsėjo - Anelė Girdauskiūtė su John Kush.
- 26 Rugsėjo - Augustina Šilkauskiūtė su Jonu Gyvis.

Taigi iš lietuviškojo jaunimo tarpo, matom pasitraukusias net penkias lietuvaites ir tik du vyrus.

Visiems jaunavedžiams, velijame gražiausio gyvenimo ir geriausių laimių. Velijame, kad ir moterystės ryšiu susirišę nepamištumet savo tautos, savo tėvų kalbos, ar jų papročius.

Korespondentas.

* * * *

G A R N I O D O V O N O S

Montrealiečiai ne tik buvo gausūs vedybomis, bet ir naujais pilieciais, kuriuos garnys išbarstė tarpe lietuvių.

Štai jie:

21 Liepos, Alekui ir Ievai Venskams gimė labai graži dukrelė, kuria pakrikštijo vardu:- Anna.

25 Liepos, Stasys ir Magdalena Ploplis, taip pat susilaukė viesnios, kuria pakrikštijo:- Judith - Anna, Diana.

3 Birzelio, Mikolas ir Eugenija Lukošiai susilaukė labai mylima svetį, tai sveikuteli sunų, kuri pakrikštijo:- Victor, Carol, Antanas vardais.

14 Rugpiučio, Victoras ir Emilija Naikeliiai sulaukė berods pirmagimio, kuri pakrikštijo:- Robert - Victor vardai

20 Rugpiučio, Tadas ir Dora Skurdauskai susilaukė dukrelės, kuria pakrikštijo:- Barbara - Helen.

26 Rugpiučio, Antanas ir Marijona Tamkevičiai susilaukė ir pirmagimės dukrelės, kuria pakrikštijo:- Aldona - Mild.

15 Rugsejo, Danatas ir Mary Ylai susilaukė, didelė ir gražia dukrelę, kuri tebelaukia dar krikstynų.

Visiems naujiesiems mūsų tautiečiam velijame geriausios sveikateles, o jų teveliams, daug džiaugsmo ir laimuzes iš savo seiminėles.

Korespondentas.

Mes labai atsiprašome Gerb. ponių, kurios aukavote maisto produktus ir kitus dalykus per Kun. Prunskio prakalbas kad nespejom talpinti sąrašo šiame numeryje. Bus patalpinta kitame numeryje.

Redakcija.

REDAKCIJOS ŽODIS.

Gal mūsų žurnalo gerbiamieji skaitytojai ir remėjai bus jau gerokai susirūpine, dėl suvelavimo šios laidos, bet ką dabar padaryti, prašomes atleidimo. Juk tam gal yra ir šiokių, bei tokių priežasčių.

Svarbiausias dalykas tame, kad Kanados Lietuvių Taryba dar nesiima žygio, kad būtų pastatyti tik tam tikslui žmones, kurie tik rūpintusi žurnalo leidimu. Tai būtų žalinga ištraukti darbo iegos iš karo industrijos darbų.

Kadangi šis darbas yra atliekamas tik laisvomis valandomis, tai ši ir dar kitos menkesnes priežastys šią laidą ipatingai sutrukdė. Pabrėžiame, kad tik ši, nes kitos tai tikrai bus punktualesnes.

Kadangi "Nep. Lietuva" žurnalas turi atlikti labai svarbu uždavinį lietuvių tarpe, nes tai vienintelis spausdintas žodis Kanadoje ir kaipo toks, tai prilygsta lyg tai kokiam metraščiui ar anciklopedijai.

Žinant, kas čia jau parašyta, dabar lieka tik vienintelis dalykas, tai kreiptis į mūsų gerbiamuosius lietuvius kur jie begyventu, ar ka jie beveiktu, kad prisidėtu su savo plunksnos darbu prie šio, taip didelės reikšmės darbo.

Šiame žurnale turi atspindėti Kanados lietuvių gyvenimas, jų darbai ir jų tikslai. Kanados lietuvių kiekvienas gražus darbas turi būt įamžintas spaudoje. Todėl lie-

tuvi, mes laukiame žinios iš Taves. Nepatingėk paimti plunksną ir parašyti.

Mes dėkavojame tiems mūsų bičiuliams, kurie jau yra prisiuntę gražių minčių. Mes sutalpinsime sekanciose laidoose, ko nesuspėjom šioje.

Del techniškų klaidų ar kitokių nedateklių tenka irgi atsiprašyti, nes tik per klaidas tobulėjame.

Redakcija.

The first part of the paper is devoted to a discussion of the
 general principles of the theory of the function of the
 mind. It is shown that the function of the mind is to
 represent the world as it is, and that this representation
 is done in a way which is not only true but also
 useful. The second part of the paper is devoted to a
 discussion of the function of the mind in the case of
 the human mind. It is shown that the function of the
 human mind is to represent the world as it is, and
 that this representation is done in a way which is not
 only true but also useful.

The third part of the paper is devoted to a discussion of
 the function of the mind in the case of the animal mind.
 It is shown that the function of the animal mind is to
 represent the world as it is, and that this representation
 is done in a way which is not only true but also useful.

